

Nhập khẩu bò cái sinh sản từ Úc

Một số bài học kinh nghiệm từ nhập bò cái tơ
Brahman thương mại vào Indonesia 2015

Neil MacDonald

neilmacdonald1951@gmail.com

+61401115885

Tóm tắt dự án nhập khẩu bò vào In-đô-nê-si-a

- 2078 con bò cái tơ được một tỉnh của Indonesia nhập khẩu vào tháng 10 năm 2015 để phát triển nông thôn và nâng cao mức sống của hộ nghèo.
- Bò cái tơ được giao cho khoảng 1000 nông dân, chia thành 47 nhóm.
- 60% có chữa. 40% không có chữa
- Kết quả ban đầu của dự án rất tệ. Sai thời điểm trong năm. Quá muộn. Bò mang thai nặng. Mùa ẩm ướt. Nhiều con đẻ trong khu vực cách ly. Tỷ lệ chết khi cách ly rất cao.
- Chính phủ Úc hỗ trợ kỹ thuật từ tháng 4 năm 2016 đến tháng 3 năm 2018.
- Năm đầu tiên rất khó khăn nhưng đến năm 2018, mô hình này được đánh giá là thành công và mang lại thu nhập khá cho người nông dân. Họ vẫn hoạt động tốt khi được kiểm tra lần cuối vào tháng 10 năm 2019.

Tại sao điều này lại liên quan đến Việt Nam?

- Nhập khẩu bò cái nền Úc là một cách khả thi để nhanh chóng đưa nguồn gen năng suất cao cũng như tăng quy mô đàn bò nội địa của Việt Nam.
- Một số vấn đề ở In-đô-nê-si-a sẽ tương tự như ở Việt Nam.
- Chúng ta có thể chia sẻ những bài học thành công và thất bại.

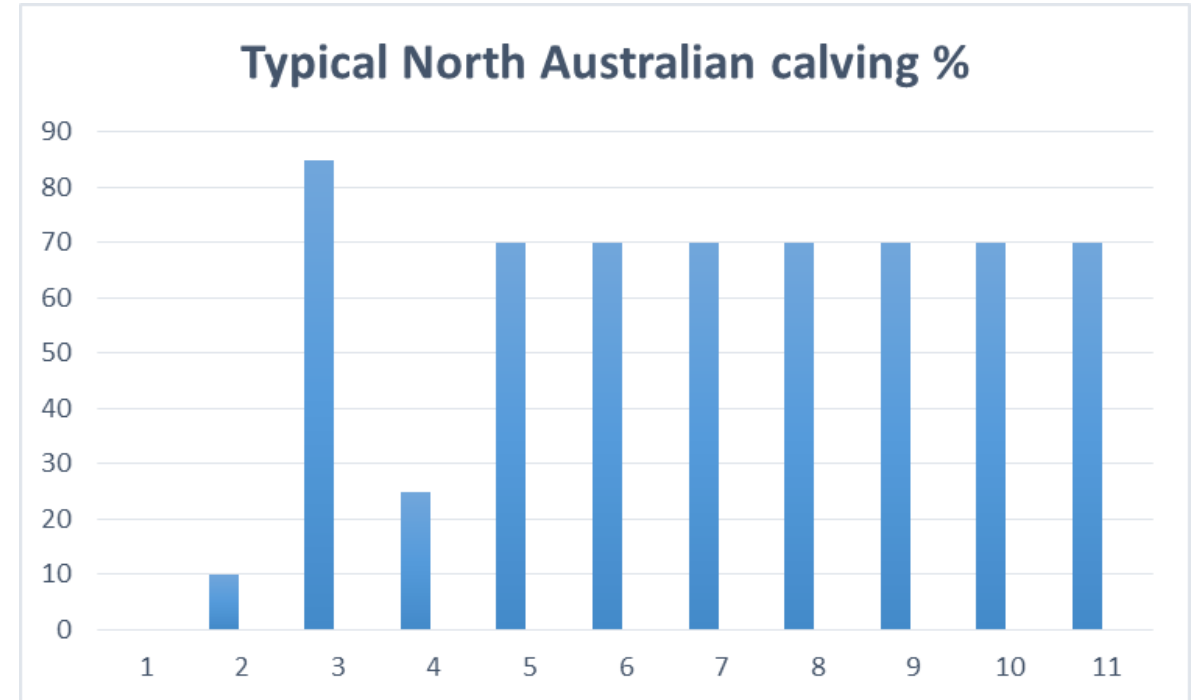
1 – Nên nhập khẩu bò cái tở?

Ưu điểm của bò cái tở

- Bò cái tở sẽ đem lại lợi ích tối đa lâu dài.
- Dễ mua ở Úc
- Hiếm khi chúng bị đem bán do có vấn đề
- Ít bò cái tở bị vô sinh (2%-5%)

Nhược điểm của bò cái tở

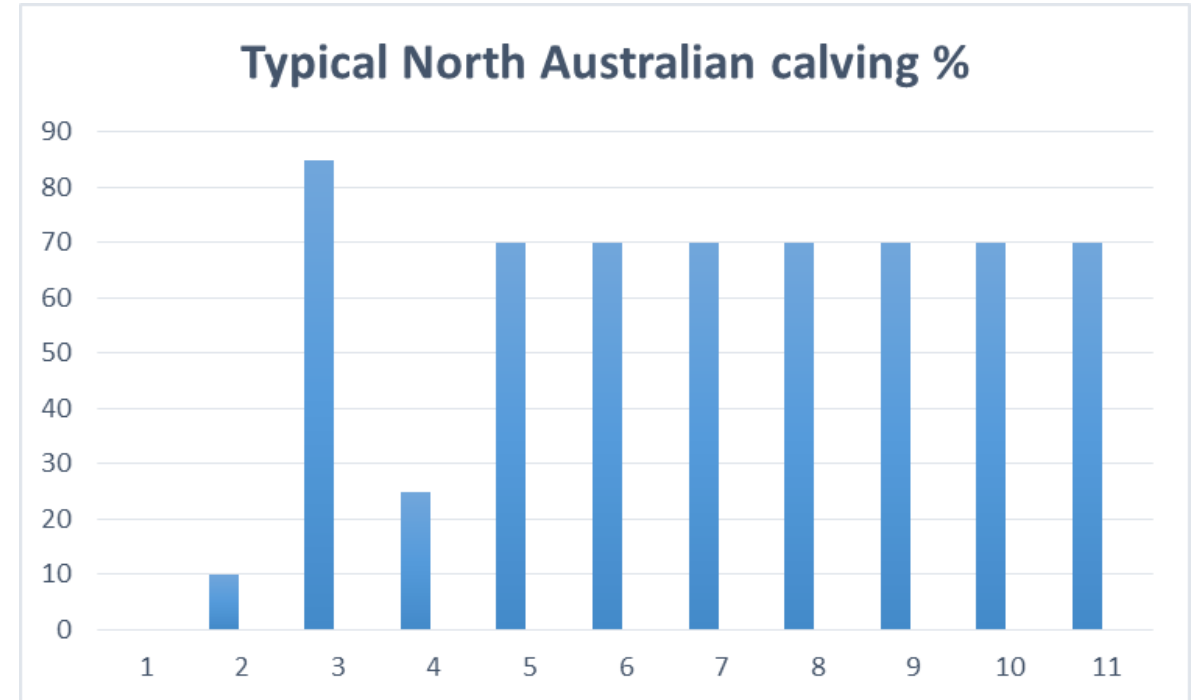
- Bò cái tở Brahman gặp khó khăn thụ thai khi đang cho bê lứa đầu tiên bú (lactation anoestrus) nên chúng sẽ không đẻ con trong một năm
- Với thể trạng chưa phát triển đầy đủ và thời kỳ cho con bú là giai đoạn căng thẳng về dinh dưỡng nhất
- Cho chúng ăn thêm vào thời điểm này thường sẽ không giải quyết được vấn đề vì chúng sẽ phân chia thức ăn bổ sung thành nguồn sữa.
- Giải pháp tốt nhất là **cai sữa sớm** cho bê con (từ 100 kg)

Hay nhập bò cái đã sinh sản?

Ưu điểm (5 tuổi +)

- Có kinh nghiệm sinh đẻ. Chúng sẽ đẻ 1 năm 1 lứa
- Chăm con tốt
- Đã phát triển tối đa nên giá/kg trọng lượng rẻ hơn và nếu phải mổ thịt thì chúng có giá trị hơn
- Tại Việt Nam, có thể khám từng con một và khiến chúng sinh con đều đặn đến một độ tuổi (thường là già hơn so với Úc)
- Nếu bạn muốn mua bò cái đã sinh sản, thì nên mua con đang có thai

2 – Nên nhập khẩu khi bò mang thai hay không mang thai?

Ưu điểm của bò mang thai

- Nếu mua bò cái tơ hoặc bò đã sinh sản và được xét nghiệm là đang mang thai thì có nghĩa là người mua sẽ được thêm một con bê.
- Được đảm bảo là con bò cái không bị vô sinh
- Nhanh lấy lại vốn

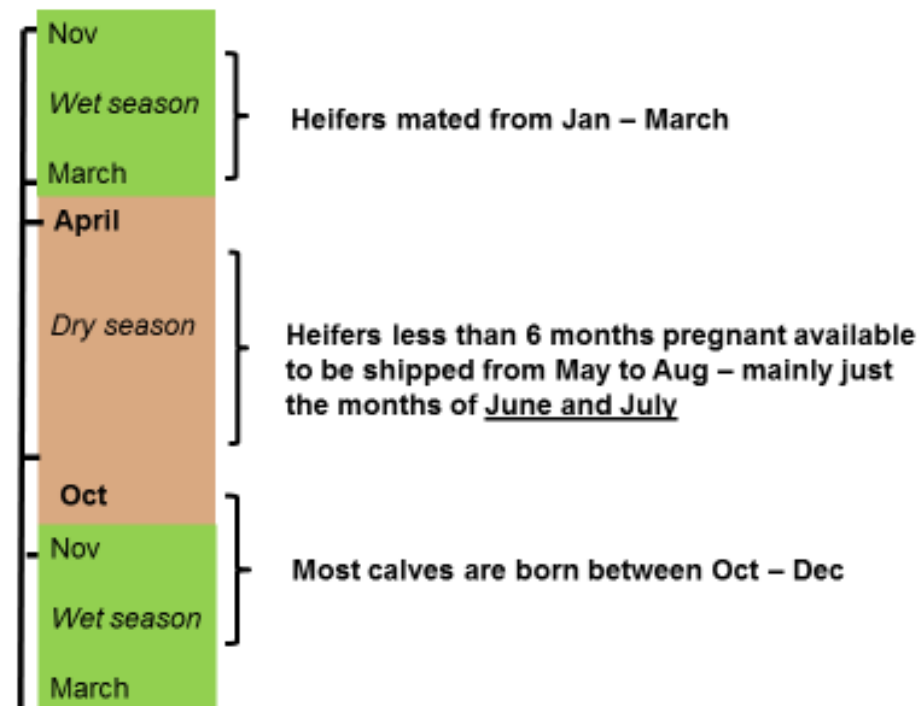
Nhược điểm của bò mang thai

- Bò Bắc Úc thường đẻ vào đầu mùa mưa (tháng 10-12). Các trại lớn bắt đầu quây bò từ tháng 4 - tháng 5. Các quy định ngăn cản việc vận chuyển bò khi chúng mang thai trên 190 ngày gây áp lực về mặt thời gian cho việc vận chuyển, kiểm dịch và xuất khẩu (trong tháng 6 và tháng 7). Quá rủi ro!

Kết luận

- Bò cái tơ đang mang thai, bò cái tơ không mang thai hay bò cái đã sinh sản đang mang thai thì đều có ưu điểm và nhược điểm riêng.

Buying pregnant heifers – window of availability

3 - Sự lựa chọn của nông dân và nhu cầu cơ chế hỗ trợ tốt

- Hoạt động theo nhóm nông dân là một ý tưởng hay, nhưng nhiều nông dân không có kinh nghiệm chăn nuôi gia súc hoặc hiểu biết về công việc liên quan.
- Một số nhóm nông dân không ổn định và tan rã, gia súc được đưa về gần nhà theo nhóm từ 2-6 con.
- Nhiều con gia súc đã được chuyển sang chủ mới, những người có nhiệt huyết hơn.
- Nhân viên chính phủ rất quan trọng. Trong dự án này, có một quận hoạt động tốt hơn nhiều so với quận khác.
- Đã tổ chức tập huấn về sức khỏe gia súc, cơ sở hạ tầng chăn nuôi, dinh dưỡng, xử lý và nhân giống

4 – Cơ sở vật chất

Ở các trang trại, hầu hết các sân đều được xây dựng rất tốt

5 – Tập tính của con vật

Con vật ổn định trong vòng vài tuần
và không có vấn đề gì về tập tính

6 – Cần cho bò ăn nhiều hơn để tăng trọng tốt

- Hầu hết, bò được cho ăn trong chuồng (“cắt cỏ và đem về nhà”).
- Dự án dành năm đầu tiên để thuyết phục nông dân cung cấp đủ thức ăn cho bò.
- Khi kết thúc dự án, tình trạng đàn súc rất tuyệt vời.

7 – Chăn thả

- Cả In-đô-nê-si-a và Việt Nam đều không có diện tích chăn thả tự nhiên lớn như Úc. Nếu chúng ta có thể chăn thả thì sẽ dễ hơn và lợi nhuận hơn.
- Trong dự án này, một vài đàn bò được chăn thả trên các mỏ than cũ, hoặc trong các trại trồng cọ dầu.
- Thường thì bò không được chăn thả đủ lâu trong ngày. Chúng cũng cần được cho ăn khi về chuồng vào ban đêm.
- Các chủ vườn trại không muốn nuôi bò khi cây còn quá non (4 năm đầu). Sau đó, bò sẽ có nguồn thức ăn dồi dào hơn, cho đến khi cây khép tán (sau 12 năm).
- Hầu hết thức ăn là cỏ dọc theo đường đi và ở các bãi đất trống.
- Vấn đề thường gặp phải: ve, và lá cọ gai nhọn

8 - Nhân giống nhân tạo và bò đực

- Theo yêu cầu của Chính phủ In-đô-nê-si-a, dự án đã cung cấp chuyên gia giúp đánh giá hệ thống thụ tinh nhân tạo
- Những người thụ tinh nhân tạo ở In-đô-nê-si-a rất lành nghề nhưng có hai vấn đề lớn:
 1. Phát hiện động dục, đặc biệt khi bò bị trời vào ban đêm và chậm lấy máy thụ tinh
 2. Bảo trì dây chuyền lạnh. Những người thụ tinh thường mang ống hút tinh trong bình giữ nhiệt trên xe máy nên chúng tôi đã cung cấp cho họ 5 bình chứa đông lạnh cách nhiệt có chứa nitơ lỏng được làm lạnh để giữ ống hút ở tình trạng tốt hơn

9 – Bò đực giống

- Ở Bắc Úc, chúng tôi sẽ không bao giờ chỉ sử dụng AI, chúng tôi sẽ luôn có một con bò đực giống khỏe mạnh để phối các con bò cái không thụ thai được từ AI.
- Dự án này không hỗ trợ nhập bò đực giống mà chỉ cố gắng chỉ dựa vào AI
- Cuối cùng, khi đã có đủ bò đực giống (Ongole, do chính nông dân mua, hoặc từ các con bê được đẻ trong dự án từ năm 2015) thì tỷ lệ đẻ được cải thiện.
- Khi các nhóm tan rã và những con bò được đưa về nhà theo từng nhóm nhỏ, việc vận chuyển bò đực giống đến với bò cái là một vấn đề lớn.

10 – Cai sữa

- Rất quan trọng cho việc tái thụ thai, nhưng rất khó thuyết phục người nông dân làm điều này
- Cai sữa lúc 4 tháng sẽ giúp bò tiếp tục sinh sản, khoảng cách giữa các lần đẻ là 15 tháng.
- Nông dân cho biết họ không cai sữa vì muốn bê con tăng trưởng tối đa, vì không có bãi riêng để chuyển chúng đến và vì bê con cai sữa gây ra quá nhiều tiếng động vào ban đêm làm phiền gia đình.

2 tuổi và hơn 400kg

11 Sức khỏe vật nuôi- đạt yêu cầu

Những vấn đề nghiêm trọng nhất

- Viêm phổi do virus (do căng thẳng)
- Ghép sai bò mẹ và bê (căng thẳng)
- Sa tử cung (căng thẳng)
- Bệnh cúm bò (3 ngày)

Sau khi chúng ổn định tại các trang trại, sức khỏe không gặp vấn đề lớn nghiêm trọng nào nữa.

Ý nghĩa đối với Việt Nam

1. Có thể nhập khẩu bò cái tơ mang thai, bò cái tơ không mang thai và bò cái đang mang thai. Mỗi loại đều có những ưu điểm và nhược điểm
2. Bò cái tơ Brahman luôn gặp khó khăn trong lần thụ thai thứ hai
3. Bò năng suất cao cần nhiều thức ăn hơn
4. Thời gian chăn thả phải đủ dài và cho ăn thêm vào ban đêm
5. Việc cai sữa rất quan trọng
6. Các vấn đề chính của TTNT là phát hiện động dục và bảo trì dây chuyền lạnh
7. Bò đực đóng vai trò quan trọng. Vì vậy khi nuôi nhốt bò cái, thì phải tìm cách giúp chúng tiếp cận được với nhau
8. Tập tính không phải là vấn đề
9. Sức khỏe vật nuôi cũng ko phải là vấn đề

Greg Smith

Xin Cám Ơn